

NoordKOPstukken

ISSN 1567-9136



Nederlandse Genealogische Vereniging.
Afdeling Den Helder e.o.

Jaargang 25 Nr.2
Mei 2011

Inhoud

	blz.
Van de voorzitter	17
Lezing	17
Leden mutaties	18
Wij lezen voor u:	18
- Register Hollandse grafelijkheid (1299-1345)	18
- Vernieuwde website van het streekarchief Goeree Overflakkee	19
De levenskansen van buitenechtelijke kinderen	20
Verslag lezing van 28 januari 2011 verzorgd door dhr. G.A. Rommelse	22
Soldijrollen	24
Een stukje oud schrift	25
Vertaling oud schrift NKS jaargang 25, blz. 11	25
Vierde Booi informatie/contactdag	26
Oude Foto's	27
Nieuws voor PRO-GEN gebruikers	28
Zoeken vanuit je luie stoel	29
Indische Genealogische Vereniging	30
Uit de laatste bladzijde van het Begraafboek van Veendam	32
Het Regionaal Archief Alkmaar is verhuisd!	33
Websites de moeite waard om te bekijken	36
Fijne vakantie	36

**Heeft u toegang tot het internet?
Kijk dan regelmatig op onze website
<http://denhelder.ngv.nl>**

Het volgend nummer van NoordKOPstukken zal verschijnen in augustus 2011
Kopij voor dat nummer kan worden gezonden naar een van de redactieleden tot
uiterlijk 1 augustus 2011, bij voorkeur per e-mail.



Van de voorzitter

De zomer is op zijn hoogtepunt als ik dit schrijf. Als het blad uitkomt beginnen we bijna aan de herfst.

Dit houdt in dat we volop aan de gang zijn met het organiseren van de te houden lezingen in het nieuwe seizoen.

In verband met ons 45 jarig jubileum in september 2011 zijn we bezig met de samenstelling van een jubileumboekje en het organiseren van een klein feestje. Dit alles zal plaatsvinden in april 2012.

Verder wil ik U laten weten dat er verkennende gesprekken plaatsvinden met de KopGroep bibliotheek. Het is de bedoeling dat de Helders Historische Vereniging (HHV), de Helders Vereniging voor Sociale Geschiedenis (HVSG) en wij, onze afdeling van de NGV, een eigen archiefruimte krijgen in de nieuw te bouwen bibliotheek met daarbij een gezamenlijke vergader- c.q. lezingenruimte.

Als dit werkelijkheid wordt zijn we van veel problemen verlost.

Van de ontwikkelingen wordt u op de hoogte gehouden.

Rest mij nog u veel leesplezier te wensen met ons blad..

Groeten Afra



Lezing

Op vrijdag 23 september, om 20.00 uur geeft de hr. H. de Raad van het Regionaal Archief te Alkmaar een lezing over het Notarieel archief.

Op vrijdag 25 november, om 20.00 uur geeft de hr. G. Dekker een lezing over De Zijpe.

De lezingen worden gehouden in de Maranathakerk, Vijzelstraat 73, ingang Bakkerbreedstraat, 1781 TP Den Helder.

Bezoek voor meer informatie en routebeschrijving de website van onze afdeling op de website van de NGV.

Napoleonlezing

Maandag 17 oktober 2011, om 20,15 uur in de Openbare Bibliotheek, Bernhardplein 76, Den Helder, geeft de hr. Jan Blokker een lezing over Napoleon. Dit is een lezing die uitgaat van de KopGroep bibliotheken. Vooraf moet U zich opgeven via de website

<http://www.kopgroepbibliotheken.nl/activiteiten/2010-08-05-08-07-40.html>.

NGV leden betalen € 5,50 en niet leden € 7,00.



Bibliotheek- en contactavond

Met ingang van maandag 5 september 2011 kunt u van 19.00 tot 21.30 uur weer terecht in onze bibliotheek. Hiervan is 28 november 2011 de laatste avond.

We zijn er ons van bewust, dat niet iedereen de gelegenheid heeft op de maandagavonden een bezoek te brengen aan de Maranathakerk..

Daarom kunt u op **zaterdag 3 september** van 13.30 uur tot 16.00 uur ook bij ons terecht in de kerk.



Leden mutaties

Welkom aan onze nieuwe - en/of bijkomende leden.

dhr. J.N. Kaper, Westeind 30, 2825 AK Berkenwoude

Adreswijziging:

dhr.A. Schoonbergen, Landbouwstraat 308, 1787 AT Julianadorp

Beëindiging lidmaatschap:

dhr. E. Westerbeek, Molengracht 9-a, 1781 NA Den Helder

Overleden:

dhr. B.A.W. Winkel, Thomas A. Kempisstraat 6, 1064 LV Amsterdam



Van de bestuurstafel.

Zowel bestuur als redactie vragen zich regelmatig af wat onze afdelingsleden van ons verwachten om hen een zinvol afdelingsblad te bieden en interessante lezingen door enthousiaste sprekers.

Incidenteel hebben we geconstateerd dat andere afdelingen weleens een enquête houden onder hun leden.

Om te toetsen hoe u hierover denkt, hebben wij dit idee overgenomen.

Wij hopen dat u onze vragen wilt beantwoorden en terugzenden, opdat wij met u samen het nieuwe jaar kunnen beginnen met meningen en hopelijk suggesties om ons aanbod op af te stemmen.

U kunt uw ingevulde enquêteformulier, dat u in het midden van dit boekje aantreft, zenden aan de redactie

T.a.v.: M. Feenstra

Alblasstraat 38

1784 TX Den Helder.

Dit kan/mag volkomen anoniem of met naam en adres.

Alvast bedankt namens bestuur en redactie voor uw medewerking



De levenskansen van buitenechtelijk geboren kinderen (vervolg)

Door J.W. Koten

Fransen bezetting en de illegitimiteit

De Franse bezetting en de Franse wetgeving uit deze periode hebben in Nederland ook invloed gehad op de directe en indirecte toename van illegitieme kinderen. In deze periode werd het wettelijke huwelijk ingevoerd; kerkelijke huwelijken waren slechts toegestaan nadat men voor de staat was getrouwd. Aangezien er bij de burgerlijke huwelijken tevens naar de militaire achtergronden van betrokkene werd gevraagd, bestond veel weerstand tegen het huwelijk. In deze periode werd een algemene dienstplicht ingevoerd waarbij Nederlandse jongemannen gedwongen werden in het Franse leger te dienen. De burgerlijke stand die werd ingevoerd, gezien als instrument om meer Nederlandse soldaten te kunnen werven. Animo om wettelijk te trouwen was er dus niet. De nieuwe huwelijkswetgeving, door Napoleon in het Burgerlijk Wetboek ingevoerd, stond bovendien niet toe kerkelijk te trouwen voordat men bij de Burgerlijke Stand in de echt verbonden was. Een belangrijk punt bij het burgerlijke huwelijk was verder dat mede door de papieren rompslomp de legeskosten zo hoog waren dat heel wat mensen die wel zouden willen trouwen dit gewoonweg niet konden betalen. Samenwonen was in veel gevallen de enige oplossing, ook al was men niet getrouwd. De kinderen uit deze verbintenissen werden vaak als bastaarden betiteld.

Het verschijnsel volksleger

Tijdens de Napoleontische periode ziet men de komst van een volksleger. Daarvoor kende men uitsluitend beroepslegers. Deze volkslegers werden gevormd door gedwongen militaire dienst. Ook Nederland moest veel soldaten leveren. De massale bewapening en grote volksleger bevorderden, zoals wij ook tijdens de bezetting en bevrijding na WO II zagen, het aantal buitenechtelijke zwangerschappen. Bedenk dat echtgenoten vaak zelf onder de wapenen waren, en hun terugkomst zeer onzeker was. Om problemen te voorkomen, voerde Napoleon de regeling in dat vaderschapsacties bij natuurlijke kinderen verboden waren. Dankzij de Napoleontische oorlogen en de dienstplicht verloor Nederland 30.000 van bekwaamste krachten en potentiële kostwinners. Dat lijkt niet zo veel, maar bedenk dat Nederland een achtste van het aantal inwoners had van nu. Na de Franse bezetting was er een mannentekort; dat kan een factor zijn geweest bij de stijging van het aantal onwettige geboortes.

Veel natuurlijke kinderen in begin 19e eeuw

Een en ander leidde tot een drievoudige toename van het aantal onwettig geboren kinderen, en dat is slechts een zeer conservatieve raming. In feite is dit getal nog aanzienlijk hoger geweest. Zoals iedere genealoog weet was deze periode de

kindersterfte rampzalig en dit geldt nog in versterkte mate voor de kinderen van ongehuwde ouders. Er is echter een opmerkelijk verschil zoals genealogen wellicht zullen hebben opgemerkt. Het aantal zwangerschappen was onder de stedelijke bevolking minder groot dan men mocht verwachten, terwijl dit niet het geval was bij de gegevens op het platteland. Hiervoor is een goede verklaring. We geven Amsterdam als voorbeeld.

De toestand in de steden

De meeste buitenechtelijke zwangerschappen kwamen voort uit seksuele uitbuiting bij dienstboden. Vaak ging dat met medeweten van de vrouw des huizes die het ondergoed van haar vrouwelijk personeel controleerde. Meisjes die een dienstje hadden, vormden een risicogroep; het waren meestal kwetsbare meisjes en vrouwen uit de arbeidersklasse. Vaak waren het keurige vrouwen, helemaal niet losbandig die de burgerlijke fatsoensnormen na aan hun hart lagen. Zodra een vrouw door haar broodheer zwanger was gemaakt, werd zij gewoonlijk zonder pardon op straat gezet. Daarmee raakte zij in een onmogelijke positie, niet alleen voor zichzelf maar ook voor haar kind dat zij niet kon onderhouden en opvoeden en geen onderdak kon bieden.

Vondelingen

In veel gevallen trachtte men de zwangerschap te verbergen. Abortus was een mogelijkheid die sommige meisjes benutten. Dat betekende een eivliessteek, met een groot risico op bloedingen en infecties. Zeker 10% van de vrouwen stierf ten gevolge van deze ingreep. Binnen Amsterdam was er een vrouwen netwerk¹ dat het mogelijk maakte de baby te verdonkeremanen. Een bekende manier om van een baby af te komen was het kind te vondeling te leggen. Dit was formeel wel strafbaar, maar bij veel katholieke weeshuizen was er een 'kinderluik' waar men het kind stiekem kon neerleggen. Veel van deze stedelijke pasgeborenen belandden in weeshuizen waar hen een droevig lot wachtte. Slechts 10-20% van deze kinderen bereikte de leeftijd van 10 jaar.

Amsterdam overweegt invoering babyluik



Het Bureau Jeugdzorg Amsterdam denkt erover een babyluik te maken waar moeders anoniem een pasgeboren baby kunnen achterlaten. Aanleiding is het groeiende aantal vondelingen, zei voorzitter Janssen vrijdag in Twee Vandaag. Dit jaar zijn in Amsterdam vijf baby's te vondeling gelegd. Een kerk in Johannesburg kwam enkele jaren op het idee om voor vondelingen een luik in de muur te maken. In Duitsland hebben kerken en ziekenhuizen veertig Babyklappen in gebruik.²

De weeshuizen waren niet berekend op het grote aantal wezen en vondelingen. Naar schatting waren er tijdens de top van de hongerperiode ongeveer 40-50.000 weeskinderen op een bevolking van minder dan 2.000.000. Vaak kwamen de jongens op zee terecht, en de meisjes belandden na een zwangerschap in een dienstje in de prostitutie. Veel van deze ongewenste pasgeborenen stierven na de geboorte ook door infanticide (babydoding). Dat probeerde men wel verborgen te houden, maar het was bekend dat er heel veel kinderlijkjes in de Amsterdamse grachten dreven.

‘Een babyluik is een verwarmd hokje waar moeders hun ongewenste baby anoniem kunnen afgeven. Na het openen van het luik heeft de moeder nog een paar minuten de tijd om zich te bedenken. Daarna gaat het deurtje dicht en gaat er een belletje rinkelen. De verpleging haalt de baby direct uit het luik. Het kindje wordt dan onderzocht, verzorgd en later ter adoptie opgegeven. Op deze manier wordt tegengegaan dat ongewenste baby’s op straat te vondeling worden gelegd.’³

Vrouwen zwaar gestraft

Zoals gezegd, op zowel tevondelinglegging als infanticide stonden strenge straffen. Napoleon, die kinderen als de soldaten van de toekomst zag, bepaalde dat vrouwen die zich hieraan schuldig maakten de doodstraf door wurging aan de schandpaal verdienen (wet van 1811). Deze strafmaat werd na vertrek van de Fransen in onze wetgeving gehandhaafd. Dit publieke schandaal, waarvan de achtergrond goed bekend was, bepaalde de autoriteiten vaak tot terughoudendheid bij de vervolging. Het aantal rechtszaken voor infanticide was gering in aantal, en het merendeel werd nog geseponeerd ook of er volgde ontslag van rechtsvervolging wegens gebrek aan bewijs. In die gevallen dat het tot een veroordeling kwam, werd de straf via gratieverzoek aan de koning omgezet in tuchthuisstraf.

Uit bovenstaande wordt duidelijk dat men de gegevens over ongehuwde zwangerschap in de steden, door het ontbreken van goede verslaglegging, moet wantrouwen.

¹ De zogenoemde 'Vereeniging Onderlinge Vrouwen bescherming' (V.O.V.)

² De Volkskrant 12-7-2003 en 20-1-2009

³Aldus SEVENDAYS, Weekkrant voor jong Nederland

Wordt vervolgd

Uit: Erfgoed nov./dec. 2010. In zijn huidige vorm: ‘Genealogisch Magazine Erfgoed’.



Tussen oude papieren van ... gevonden.

Overledenen van Huisduinen (OK)

<u>1684</u>		28-4	Anna Jacobs
2-4	Anna Tuenis	11-5	Neel Crelis
7-4	Jacob Wiebrans (Jonker)	8-7	Trijn Crijnis
30-4	Crelis Simonse (Kind?)	25-7	Hendrik Simonsz (Kool ?)
4-5	Marritie Ariens		
20-8	Barbara Alders (Bijl)	<u>1688</u>	
12-9	Jan Jansze	7-3	Trijn Willems (e.v. Theunis Jbsz Kamp)
15-10	Jan Wullemsz Habbe	12-6	Neel Simens
		13-8	Jan Simense Brand
<u>1685</u>		9-11	Anna Piters
9-2	Andries Jansz (Groot)	27-10	Jurriaen Janse
9-4	Marretie Crelis	28-11	Wouter Crellisse (Ruijgh)
4-5	Guurt Jans	27-12	Diwer Crelis
20-5	Jannetie Jans	30-12	Simon Simonse (Kint)
	Crerlis Simonsze (Kint)		
	Ariaan Crellisse (in Groenland) (Brouwer?)	<u>1689</u>	
3-8	Diwer Ariens (wed. Jan Sijmons Voogd)	4-1	Martie Albers
7-10	Jan Dircksz (Cuijl)	14-1	Trijn Ariaens
18-10	Trijn Martens	24-1	Neel Crelis
5-11	Crelis Claesen	26-1	Aght Dircks (X Leest)
	Jan Jansz	17-2	Willem Jansz (Haling?0)
30-12	Dirck Ariansz Groof	26-2	Trijn Claes
<u>1686</u>		12-3	Simon Meindertsz Kint (=Windt)
8-2	Diewer Jans	5-4	Neel Claes
2-3	Pieter Crellisse (Ruijgh)	29-4	Lambert Joosten (Pelt)
19-3	Aef Martens	8-8	Trijn Ariaens (X Dirk Rz Ruijter)
29-4	Jan Jans	7-9	Crelis Woutersz (Ruijgh)
1-6	Neel Wullems		
4-7	Crelis Arianse Torp	<u>1690</u>	
4-12	Andries Sinjewel	6-2	Pieter Simonsz (Schrijver?)
<u>1687</u>		3-3	Crelis Jansz (Schotsman)

6-5	Aldert Janse (Bijl?)	17-2	Aeltie Japicks
6-7	Ariaen Jans (Rootie) Crelis		Ari Ariaans
	Crelisse Schots (in Groenland)	18-4	Dirck Janse (Been)
		30-4	Willem Sijmense (Quast)
20-11	Martie Crelis (e.v. Pieter Wz Haycx?)	7-5	Guert Dircks (Kuijl ?)
		30-5	Teunis Arijse (Ergert)
		30-5	Mart Jans
		21-7	Griet Aries
<u>1691</u>		26-7	Reino Willems (X Aarjen Aldertsz Bijl)
	Jacob Jansz Kroock (in de Oostzee)	4-9	Teunis Krelisse Root (in Groenland)
	Jan Janszen (Nanning?)	14-9	Japick Arijse (Kuijper)
	Anne Piter	15-11	Willem Janse
	Arien Wijbrandsze (Jonker)		Arien Jansen
	Dirck Dirckse Kuijl		
<u>1692</u>		<u>1694</u>	
6-1	Sijmen Crelisse Groen Willem Pieterse (Haycx ?) Trijn Maertens		Arien Janse Groef
17-	Krelis Jansz Nannicks	25-1	Krelis Teunisse (Roodt)
2-2	Jan Krelisse	25-1	Japick Krelisse Claes Reijerse (Kuijl)
27-2	Folckie Jans	5-2	Japick Sijmense Deck
10- 6	Arien Jansz Darschar	16-4	Martie Sijmes
10- 6	Willem Maertensze (Kool)		Arien Janse Groef (in India)
2- 11	Jan Meindertse (Darscher ?)	14- 6	Reijer Hendrickse Willem Jansz Abbe
2- 11	Trijn Sijmense		Arien Japickse (Stort ? of Groof ?) (in Groenland)
2-11	Antie Alders geest. weduwe (Bijl) Jan Folckerts	16-10	Jan Teunisse (Roodt)
14-11	Mattheus	29-11	Sijme Folckerts (Springer ?)
16-11	Japick Teunisse (Kamp)	6-12	Martie Dircks
		14-12	Teunis Sijmese
		30-12	Arien Jansz (uit de Rijp)
<u>1693</u>		31-12	Lijsbet Lammerts (Pelt)
10-2	Diewer Aries		Wordt vervolgd



Een stukje oud schrift.

Extract uijt een missive gescreven
 bij de Hooghe, Eytelinghe in Brasilia
 de Ed: vrygaderinghe der Regentfide
 in dato des 20^{den} Decrij 1652
 verfondes met het Besijp des
 gewapendes Lijflicke.

Wat aengaet de toegesonden verklaringe bij de Camer vande
 veldt over tractament van Wilth Cornelijss, de willo als die
 aengedaes, seggts: dat wel walt is dat de ghemeltes des Wilth
 als die lant verfondes, ons gheeft sijn beclac gescreven, inge,
 volge van sijn mechanicus ghemeltes, over de grootte dierde
 soo sijn als lant onderwont van Buiffzindes mont @ ttecofcs,

Vertaling oud schrift NKS jaargang 25 nr.2, blz.25

verklaerende ende van vrouw Janna Vander Klooster
 zijne huisvrouw, verklaerende het te willen
 geven de voornaemen van Johann Paul
 dese verklaringe onder vertooninge gedaen in de
 tegenwoordigheijd van D'heer Matthijs Latour oud
 drij en twintig jaeren, ende van Dirk Kembges
 oud eenendertig jaeren, ridder van het militair willems
 order, beide 2e luitenanten bij de voornoemde afdeling
 wonende in St. pieters nieuwstraet en vrouwestraet
 en naer voorlesing hebben alle met ons geteekent.



Schaatsdrama op Wieringen

Bij de redactie van ons blad zijn we altijd op zoek naar iets waarvan we hopen dat onze lezers zullen denken: dat is nou eens een interessant artikel.

Wel, dit is denken wij gelukt met de bijzonderheden betreffende “Het schaatsdrama” dat zich in januari 1901 voltrok op Wieringen.

Ook ben ik ervan overtuigd dat met onderstaand artikel wordt bevestigd dat een mens letterlijk kan dood gaan aan verdriet

(Diewertje).

Door medewerking en toestemming van onderstaande personen is dit stukje tot stand gekomen.

Hiervoor mijn dank.

Mevrouw Kuut-Wiegman	[schrijfster van het verhaal]
Meneer Cees Paarlberg	[fragment genealogie]
Meneer Ron Guijken	[foto's]
Meneer Wil Wigbout	[restaurateur grafmonument]
Historische Vereniging Wieringen.	

Marijke Feenstra.



Schaatsdrama op de Zuiderzee

Als Koning Winter met strenge hand regeerde, werd tante onrustig.

“Ja kien”, zei ze dan op z’n Wierings, “toen vroor het ook zo hard.” Dan haalde zij de doos met krantenknipsels van zolder en kwam het hele verhaal op tafel. Zo werd ik - het kind - aandachtig luisterend deelgenoot van haar familiedrama, waarbij vader, broer en opa omkwamen.

Op 16 januari 1901 was de Zuiderzee veranderd in een gladde ijsvloer. Vijf Wieringers waagden op de schaats de tocht naar Kolhorn.

Een besluit onderweg terug te keren, het werd zijn redding. De anderen verdronken in het ijskoude water.

Reeds vele jaren daarvoor zouden Simon Wigbout (70) en zijn broer Piet (68) deze tocht al met succes hebben volbracht. Komende uit een oud geslacht van vissers en schaatsers, waren ze als geen ander bekend met de Zuiderzee.

Bij het Hoelmerhaventje werden die donkere ochtend om half acht de gladde ijzers ondergebonden. Toen vertrokken Simon (70), broer Pier (68), diens 44-jarige zoon Jan en kleinzoon Piet jr. (16). Ook buurjongen Kraan ging mee. Allen waren voorzien van lijnen en haken, om elkaar niet uit het oog te verliezen.

Niet lang onderweg voelde Simon zich niet lekker en besloot terug te keren. De anderen gingen door richting Kolhorn waar ze na overnachting de volgende dag weer huiswaarts zouden gaan. toen de dagen verstreken en op het thuisfont taal noch teken van het viertal uitbleef, nam de ongerustheid toe. Al gauw kwam vast te staan dat de schaatsers daar nooit waren aangekomen. De verslagenheid op het eiland werd met de dag groter.

Wieringer vissers besloten het ijs te breken en gingen met hun aken zoeken evenals de Marine en de Zuiderzeepolitie. Echter tevergeefs. Toen eind februari de dooi inviel werd ook nog zonder resultaat langs de Friese kust gezocht.

Intussen kwijnde Diewertje Wigbout, de echtgenote van Piet, weg van verdriet om het lot van haar man, zoon en kleinzoon. Ze stierf op 2 maart 1901, nog voor de lichamen van haar geliefden werden geborgen.

Het eerste lichaam dat werd gevonden was van buurjongen Kraan. Het horloge dat hij nog droeg was stil blijven staan om even over negen. Waaruit leek dat het fatale moment zich waarschijnlijk al na anderhalf uur had voltrokken.

Pas drie maanden later werden ook Piet sr. en Piet jr. gevonden. In mei werd het laatste slachtoffer, de 44-jarige Jan geborgen. Hij had de schaatsen nog onder.

Simon Wigbout, die toen besloot terug te gaan, zal de tragedie zijn hele verdere leven meedragen en heeft het verhaal vele malen verteld.

Hij leefde na de ramp nog zestien jaar en werd 86 jaar.

De Wigbouts liggen aan de noordzijde van de Hippolytuskerk begraven, ter weerskanten van de door verdriet gestorven Diewertje. Rond hun graf een hekje en daarachter op de twee zuilen - gebroken om het voortijdige levenseinde te symboliseren - staat: De rustplaats eener lieve moeder. Na pijnlijke leed en zielesmart. Brak hier de draad van 't leven.

De teksten op de grafstenen zijn nog nauwelijks leesbaar. Thans is een familielid bezig met de restauratie ervan, zodat het verhaal van de schaatsers voor altijd levend blijft.

Trijnie Kuut-Wiegman



Genealogie van Jan Jacobsz Wigbout

- I Jan Jacobsz **Wigbout**, zoon van Jacob Pietersz **Wigbout**, Mengeldichter, zeeman, en Hendrikje Jansdr **Smit**, Werkster, geboren 30-7-1801 Hippolytushoef, gedoopt (NH) 23-8-1801 Hippolytushoef, Schipper, zeeman, dagloner, visser, landman, overleden 6-2-1888 Wieringen, begraven Hippolytushoef. *Algemene begraafplaats NH kerk*
 Gehuwd (1) 8-9-1822 Wieringen met Ariaantje Simonsdr **Dekker** (Snooij), dochter van Simon Jansz **Dekker** en Trijntje Evertsdr **Bakker**, geboren 12-8-1801 Den Oever, gedoopt (NH) 23-8-1801 Den Oever (getuige(n): Hillegon Cornelis Bont), overleden 20-2-1841 Wieringen, begraven Hippolytushoef. *Algemene begraafplaats NH kerk*.
 Gehuwd (2) 30-7-1843 Wieringen, *zij was weduwe van Hendrik Tames* met Maartje Barendsdr **Mulder**, geboren 21-3-1816 Kolhorn (gezindte: NH), overleden 8-1-1893 Wieringen, begraven Hippolytushoef. *Algemene begraafplaats NH kerk, dochter van: Barend Mulder & Elisabeth Prins*.
 Uit het eerste huwelijk 11 kinderen waaronder,
 9. Jacob Jansz (Jaap) (zie IIc).
 10. Jan Jansz (zie II d).
 Uit het tweede huwelijk 3 kinderen
- IIa Sijmon Jansz **Wigbout**, zoon van I, geboren 1-11-1830 Hippolytushoef, gedoopt (NH) 21-11-1830 Hippolytushoef, Schipper, zeeman, visser, overleden 1-4-1917 Wieringen, begraven Hippolytushoef.
 Gehuwd 19-3-1854 Wieringen, gehuwd voor de kerk 19-3-1854 Hippolytushoef (NH) met Hillegonda Cornelisdr (Hilgontje) **Wagenmaker** (Wagemaker), dochter van Cornelis Meijertsz **Wagenmaker** (Wagemaker), Landman, zeeman, en Geertje Jansdr **Jong, de**, geboren 15-10-1831 Hippolytushoef, gedoopt (NH) 25-12-1831 Hippolytushoef, overleden 6-7-1877 Hippolytushoef, begraven Hippolytushoef. *Algemene begraafplaats NH kerk*.
 Uit dit huwelijk 10 kinderen.
- IIb Pieter Jansz **Wigbout**, zoon van I, geboren 1-1-1833 Hippolytushoef, gedoopt (NH) 27-1-1833 Hippolytushoef, Koopman (1901), schipper, overleden 16-4-1901 14.00 uur *Is verdronken tijdens een schaatstocht op de Zuiderzee. Uit zee aangebracht lijk*, begraven Hippolytushoef. *Algemene begraafplaats NH kerk*.
 Gehuwd 21-10-1855 Wieringen met Dieuwertje Dirksdr **Kok**, dochter van Dirk Meindersz **Kok**, Broodbakker, en Aafje Jansdr **Smit**, geboren 10-1-1832 Oost Grafdijk, overleden 2-3-1901 09.00 uur Wieringen, begraven Hippolytushoef. *Algemene begraafplaats NH kerk*.

Uit dit huwelijk 8 kinderen waaronder,

1. Jan Pietersz (zie IIIb).

IIIb Jan Pietersz **Wigbout**, zoon van Iib, geboren 19-11-1856 Hippolytushoef, gedoopt (NH) 7-12-1856 Hippolytushoef, Schippersknecht, winkelier, schipper, koopman (1901), overleden 16-1-1901 op de Zuiderzee. *Is verdronken tijdens een schaatstocht op de Zuiderzee. Uit zee aangebracht lijk op 23-5-1901, begraven Hippolytushoef. Algemene begraafplaats NH kerk.*

Gehuwd 1-4-1883 Wieringen met Reinoutje Simonsdr (Reintje) **Bokkel, ten**, dochter van Simon Geertjesz **Bokkel, ten**, Schipper, arbeider, en Johanna Maria Jansdr (Janna Maria) **Buurman** (Mietje), geboren 1-5-1858 de Belt, gedoopt (NH) 6-6-1858 Hippolytushoef, Winkelierster (1901), overleden 20-11-1932 Wieringen, begraven Hippolytushoef. *Algemene begraafplaats NH kerk.*

Uit dit huwelijk 3 kinderen, waaronder,

1. Pieter Jansz, geboren 23-3-1885 Hippolytushoef, gedoopt (NH) 3-5-1885 Hippolytushoef, Schipper, overleden 16-1-1901 07.00 uur op de Zuiderzee. *Is verdronken tijdens een schaatstocht op de Zuiderzee. Uit zee aangebracht lijk 1-4-1901. Begraven 2-4-1901 Wieringen, ongehuwd*



Wij lezen voor u:

Er is een vrouwenlexicon ontwikkeld.

Heeft u in een kwartierstaat o.i.d. een vrouw ontdekt die in de Nederlandse maatschappij een belangrijke rol heeft gespeeld?

Misschien is zij dan opgenomen in de Vrouwenlexicon.

Beroemde of beruchte vrouwen, prinsessen of mogelijk oplichtsters, velen van hen staan hierin met hun levensbeschrijving. Leuk om te lezen, maar minstens zo handig om data te omkleden met sociale wetenswaardigheden.

Er staan ongeveer 1000 levensbeschrijvingen in.

Gewoon even kijken: Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland



Zoeken vanuit je luie stoel

Een handig hulpmiddel bij het lezen van tekst in de D.T.B. boeken kan zijn: de trefwoordenlijst van André Dumont.

Deze staat op www.dumont-andre.nl doorklikken links boven.

Ook te gebruiken bij Notariële akten.



Indische Genealogische Vereniging

Naar aanleiding van het in NoordKopstukken van mei 2011, blz. 30 gepubliceerd artikel van de Indische Genealogische Vereniging, heeft de heer L.B.J. Movig hieromtrent tweemaal telefonisch contact opgenomen met de redactie. Afgesproken was dat hij schriftelijk zou reageren en dat zijn reactie in het volgend nummer van ons blad zou worden geplaatst. U treft zijn brief hieronder aan.

mr.L.B.J.Movig
Duinbrink 34
1784WC Den Helder

Den Helder, 4 mei 2011

Mevrouw M.Feenstra
Alblasstraat 38
1784 TX DEN HELDER

Onderwerp: Militaire begraafplaats Peutjeut

Geachte mevrouw Feenstra,

Naar aanleiding van ons telefoongesprek terzake bovenstaand bevestig ik dat Peutjeut het enige Nederlandse oorlogskerkhof (in Indonesië) is dat niet door de Nederlandse overheid wordt gesubsidieerd. Er zijn wel redenen aan te geven hoe dat gekomen is, maar zelf irriteert mij dat wel.

De registers zijn niet verloren gegaan door de 2e wereldoorlog - wel deels verspreid - maar de grootste schade is het gevolg geweest van de tsunami van vijf of zes jaar geleden.

De aangehaalde publikatie kon tot stand komen doordat men al lang voor die tijd bezig was met het kopiëren van alle bestanden. Daarnaast beschouwt het huidige gouvernement van het autonome Atjeh het object als een nationaal monument en verleend voor zover mogelijk aan alle activiteiten haar medewerking.

Zelf ben ik alleen donateur van de stichting Peutjeut, maar een van mijn kennissen hier in Den Helder - ook een oud marineofficier - heeft het graf van zijn grootvader op Peujeut laten herstellen en/of restaureren. Hij is beter bekend met alle details. Desgewenst wil ik wel contact met hem opnemen met het verzoek of ik u zijn adres kan geven.

Vertrouwend u voldoende te hebben geïnformeerd en met vriendelijke groet,


L.B.J. Movig



Reactie op oude foto's

Op de door ons geplaatste foto's hebben wij slechts één reactie mogen ontvangen. N.a.v. deze informatie is er nader gezocht, echter zonder concreet resultaat. De heer P. Miebies, redacteur mededelingen Gens Nostra, willen wij toch bedanken voor het meedenken en zijn reactie.

Geachte redactie.

Gisteren ontving ik NoordKopstukken met daarin een oproep om iets over foto's te vertellen (blz. 27).

De foto links onderaan is gemaakt door fotograaf S. Dijkstra.

Zijn gegevens zijn:

Sybren Wierds Dijkstra

* Witmarsum 22-05-1853

† Den Helder 29-1-1915

Hij was een marine-officier die o.a. heeft gediend op het wachtschip Willemsoord.

Na zijn pensioen in 1897 werd hij fotograaf in Den Helder

De foto is dus te dateren als zijnde gemaakt tussen 1897-1915

Indien de fotograaf van de andere foto's bekend zou zijn (Achterkant?) dan is ook daarvan het tijdvak te bepalen.

Met vriendelijke groet,

Peter Miebies

Redacteur Mededelingen

Gens Nostra



BLADVULLING

Ziet als er iemand iets en schrijft,
De lezer lacht, de lezer kijft,
De lezer prijst, de lezer spot,
En beide dikmaal zonder slot, --
De lezer juicht, de lezer gekt,
En al na dat hij is gebekt,
En die het veeltijds minst bezeft,
Dien is 'et die het harde treft, --

J. CATS



Oproep jubileumuitgave

Dit jaar viert onze afdeling zijn 45-jarig jubileum. Met een dergelijk lustrum vieren wij dat met een speciale uitgave van NoordKopstukken.

Voorheen eerden wij met een themanummer de Helderse Zeereidders en deden wij dat met een nummer over de naar personen vernoemde straten van Den Helder.

Zoals u al in het begin hebt kunnen lezen komt dit nummer om organisatorische redenen pas in april 2012 uit.



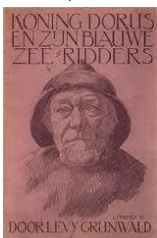
Dit jaar hebben wij gekozen voor een uitgave van in Den Helder geboren kunstenaars.

Karel Petrus Cornelis Hendrik de Bazel (1869-1923 architect, gaat hier deel van uitmaken, schrijver Levi Grunwald

(1885-1961), schilder Haaike Abraham Jaarsma (1881-1970), kunstschilder, tekenaar graficus Anton Franciscus Pieck (1895-1987) en wie we kennen maar niet weten dat

ze in Den Helder zijn geboren. Daarom onze oproep aan u of u weet wie zeker in dit illustere rijtje thuishoort.

We hebben nog geen toestemming van de familie maar Reindert Wepko (Rudi) van de Wint (1942-2006), beeldend kunstenaar, past zeker in het overzicht van onze jubileumuitgave.



Ons plan is een jubileumnummer uit te geven met een korte biografie, een kenmerkende kunstuiting en een genealogie of kwartierstaat van betreffende kunstenaar.



U kunt uw bijdrage toezenden aan onze secretaresse mevr. Gre Burgmeijer.

Graag met vermelding van uw naam en woonplaats, zodat wij u in ons dankoverzicht kunnen opnemen.



Noordkopstukken is een blad voor en door de leden van de afdeling Den Helder en omstreken van de Nederlandse Genealogische Vereniging

Het afdelingsbestuur is als volgt samengesteld:

Voorzitter: mevr. A.J. Carsjens-Grotewal
Pieter de Leeuwstraat 40, 1785 JK Den Helder



0223693356

✉ voorzitter@denhelder.ngv.nl

Secretaris: mevr. G. Burgmeijer-Hilker
Ooievaarstraat 28, 1781 VP Den Helder



0223618674

✉ secretaris@denhelder.ngv.nl

Penningmeester: dhr. G.Lemson
Azaleastraat 4, 1783 HH Den Helder



0223627427

✉ penningmeester@denhelder.ngv.nl

Lid/redactie: mevr. M. Prudon-de Jong
Pieter v.d. Deurelaan 6, 1785 GB Den Helder



0223630507

✉ algemeenlid1@denhelder.ngv.nl

Lid/redactie: dhr. R. Mos
Wingerdstraat 34, 1783 HL Den Helder



0223622656

✉ algemeenlid2@denhelder.ngv.nl

Redactie: mevr. M. Feenstra
Alblasstraat 38, 1784 TX Den Helder



0223627578

✉ redactie@denhelder.ngv.nl

De afdeling heeft een website, <http://denhelder.ngv.nl/>

Het postadres van de NGV is NGV, Postbus 26, 1380 AA Weesp.

Het verenigingscentrum van de NGV is gevestigd op het adres Papelaan 6, 1382 RM Weesp. T: 0294413301

Geopend: donderdag en zaterdag 10.00-16.00u (niet op feestdagen)

NoordKOPstukken wordt gedrukt bij de Reproafdeling van 's Heeren Loo